

Oniscidea bibliográfia 1998–2025

HORNUNG ERZSÉBET

Állatorvostudományi Egyetem, Zoológiai Tanszék, 1078 Budapest, István u. 2.

E-mail: elisabeth.hornung@gmail.com

ORCID: <https://orcid.org/0000-0002-4339-7752>

ResearcherID: E-5216-2011

MTMT azonosító: 10000728

Kivonat. FORRÓ LÁSZLÓ és FARKAS SÁNDOR először közölt 1998-ban, a *Miscellanea Zoologica Hungarica* 12. kötetében megjelent „*Checklist, preliminary distribution maps, and bibliography of woodlice in Hungary (Isopoda: Oniscidea)*” című dolgozatában egy 73 tételt tartalmazó listát, amely a magyar szárazföldi ászkarák (Isopoda, Oniscidea) kutatással foglalkozó publikációkat összegezte. Az eltelt 27 év egy intenzívebb kutatási időszakot jelentett a témában, így érdemesnek tűnt az azóta megjelent cikkeket összegyűjteni és közzétenni (101 újétel). Így ez a két publikáció együtt fontos irodalom forrása, kiindulópontja lehet további munkáknak.

Kulcsszavak: magyar irodalom, szárazföldi ászkarák

Elfogadva: 2025.10.28.

Elektronikusan megjelent: 2025.11.12.

„*A bibliography of terrestrial isopods (Isopoda: Oniscidea)*” címmel 2002-ben jelent meg HELMUT SCHMALFUSS globálisan átfogó cikklistája, amely 120 oldalon, a 2004. évvel bezárólag gyűjtötte össze az Oniscidea taxonnal foglalkozó ismert publikációkat. Azóta megtörtént, illetve folyamatos ennek frissítése, amely viszont sajnos egyelőre nem elérhető. Erre valószínűleg megoldás lesz az OniscidBase projekt (GONGALSKY *et al.* 2025) törekvése, ami szándéka szerint egy nemzetközi adatbázisban nemcsak az ismert fajok globális elterjedését, de annak naprakész irodalomlistáját is elérhetővé teszi az interneten.

A következőkben összegyűjtöttem a FORRÓ és FARKAS (1998), a hazai faunára vonatkozó bibliográfiát tartalmazó publikációja óta megjelent hazai irodalom jegyzékét. Az ott feldolgozott publikációk sora 1998-cal zárul, így a következőkben az azóta megjelent, vagy az abból esetleg kimaradt, összesen 94 tételt sorolom fel, nem említve a nyomtatásban vagy elektronikusan fellelhető, ászkarákkal foglalkozó absztraktokat, disszertációkat. A jelen listában a hazai faunára vonatkozó, illetve a hazai szerzők meghatározó közreműködésével készült általános érvényű munkákat sorolom fel. A következő cél a publikációk pdf formában történő elérhetőségének lehetővé tétele, aminek hátterét az említett OniscidBase adatbázis biztosíthatja.

Bibliográfia 1998-től:

- Bátori, Z., Gallé, R., Gallé-Szpisjak, N., Császár, P., Nagy, D., Lőrinczi, G., Torma, A., Tölgyesi, C., Maák, I. E., Frei, K., Hábcenyus, A. A. & Hornung, E. (2022). Topographic depressions provide potential microrefugia for ground-dwelling arthropods. *Elementa Science of the Anthropocene*, 10, 1–18. <https://doi.org/10.1525/elementa.2021.00084>
- Csonka, D., Halasy, K., Szabó, P., Mrak, P., Štrus, J., & Hornung, E. (2012). Armadillidium-fajok (Isopoda: Oniscidea) élőhelyi adaptációjának morfológiai háttere. *Természetvédelmi Közlemények*, 18, 115–126.
- Csonka, D., Halasy, K., Szabó, P., Mrak, P., Štrus, J., & Hornung, E. (2013). Eco-morphological studies on pleopodal lungs and cuticle in Armadillidium species (Crustacea, Isopoda, Oniscidea). *Arthropod Structure & Development*, 42(3), 229–235. <https://doi.org/10.1016/j.asd.2013.01.002>
- Csonka, D., Halasy, K. & Hornung, E. (2015). Histological studies on the marsupium of two terrestrial isopods (Crustacea, Isopoda, Oniscidea). *ZooKeys*, 515, 81–92. <https://doi.org/10.3897/zookeys.515.9401>
- Csonka, D., Halasy, K., Buczkó, K. & Hornung, E. (2018). Morphological traits–desiccation resistance–habitat characteristics: a possible key for distribution in woodlice (Isopoda, Oniscidea). *ZooKeys*, 801, 481–499. <https://doi.org/10.3897/zookeys.801.23088>
- Derbák, D., Dányi, L. & Hornung, E. (2018). Life history characteristics of a cave isopod (*Mesoniscus graniger* Friv.). *ZooKeys*, 801, 359–370. <https://doi.org/10.3897/zookeys.801.23391>
- Farkas, S. (1998a). Population dynamics, spatial distribution, and sex ratio of *Trachelipus rathkei* Brandt (Isopoda: Oniscidea) in a wetland forest by the Drava river. *Israel Journal of Zoology*, 44(3–4), 323–331.
- Farkas, S. (1998b). The faunistic results of the study of woodlice (Crustacea: Isopoda) along the river Drava (South Hungary). In Uherkovich, Á. (szerk.), A Dráva mente állatvilága, II. The fauna of the Drava region, II. *Baranya Megyei Múzeumok Igazgatósága*, 509, 123–130.
- Farkas, S. (2003). First record of *Protracheoniscus franzi* Strouhal, 1948 (Isopoda, Oniscidea: Porcellionidae) from Hungary. *Acta Phytopathologica et Entomologica Hungarica*, 38(3–4), 385–390. <https://doi.org/10.1556/APhyt.38.2003.3-4.20>
- Farkas, S. (2004a). First record of *Proporcellio vulcanius* (Verhoeff, 1908) (= *P. quadriseriatus*) (Isopoda, Oniscidea: Porcellionidae) from Hungary. *Acta Phytopathologica et Entomologica Hungarica*, 39(4), 399–404. <https://doi.org/10.1556/APhyt.39.2004.4.7>
- Farkas, S. (2004b). Adatok a Mecsek hegység szárazföldi ászkarák faunájához (Isopoda: Oniscidea). *Folia Comloensis*, 13, 69–78.
- Farkas, S. (2004c). Data to the knowledge of the terrestrial Isopod (Isopoda: Oniscidea) fauna of Somogy county (Hungary: South Transdanubia) [Somogy megye szárazföldi ászkarák (Isopoda: Oniscidea) faunájának alapvetése]. *Somogyi Múzeumok Közleményei*, 16, 313–323.
- Farkas, S. (2005). Data to the knowledge of the terrestrial Isopod (Isopoda: Oniscidea) fauna of Baranya county (Hungary: South Transdanubia). *Acta Agraria Kaposváriensis*, 9(1), 67–86.
- Farkas, S. (2006). Tolna megye szárazföldi ászkarák faunájának (Isopoda: Oniscidea) alapvetése. *Állattani Közlemények*, 9(1), 29–42.
- Farkas, S. (2007). The terrestrial isopod fauna of South Transdanubia (Hungary). *Somogyi Múzeumok Közleményei: Természettudomány*, 17, 159–168.

- Farkas S. (2010). Magyarország szárazföldi ászkarákfaunája (Isopoda: Oniscidea): *Trachelipus nodulosus* (C.L. Koch, 1838). *Natura Somogyiensis*, 17, 123–132.
<https://doi.org/10.24394/NatSom.2010.17.123>
- Farkas, S. (2013). Adatok a Fekete-hegy szárazföldi ászkarák (Isopoda: Oniscidea) faunájához. *Folia Musei Historico-naturalis Bakonyiensis*, 29, 61–64.
- Farkas, S. (1998a). A Rinya-ártér Isopoda faunája I. Bakháza. *Somogyi Múzeumok Közleményei*, 13, 257–262.
- Farkas, S. (1998b). The terrestrial isopod (Isopoda, Oniscidea) fauna of the Rinya region II. Péterhida. *Miscellanea Zoologica Hungarica*, 12, 45–54.
- Farkas, S., Hornung, E. & Fischer, E. (1996). Toxicity of copper to *Porcellio scaber* Latr. (Isopoda) under different nutritional status. *Bulletin of Environmental Contamination and Toxicology*, 57(4), 582–588. <https://doi.org/10.1007/s001289900230>
- Farkas, S., Hornung, E. & Morschhauser, T. (1999). Composition of isopod assemblages in different habitat types. In Tajovský, K. & Pižl, V. (Eds.), *5th Central European Workshop on Soil Zoology*, (pp. 37–44). Institute of Soil Biology, Biology Centre, Academy of Sciences of the Czech Republic.
- Farkas, S. & Huczek, K. (2008). A *Proporcellio vulcanius* (Verhoeff 1908) (Isopoda: Oniscidea) táplálékfogyasztása és tömeggyarapodása. *Somogyi Múzeumok Közleményei*, 18, 63–67.
- Farkas, S., Kárpáthegeyi, P., Kiss, M., Novák, J., & Ujvári, Z. (2009). Adatok a Zselic talajlakó mezo- és makrofaunájának ismeretéhez (Nematoda, Pseudoscorpiones, Acari, Chilopoda, Isopoda) Data to the Soil-Inhabiting Meso- and Macrofauna of Zselic Hills (SW Hungary) (Nematoda, Pseudoscorpiones, Acari, Chilopoda, Isopoda). *Natura Somogyiensis*, 13, 57–71.
<https://doi.org/10.24394/NatSom.2009.13.57>
- Farkas, S. & Krčmar, S. (2004). Terrestrial isopods (Isopoda: Oniscidea) of Baranya (Croatia). *Natura Croatica: Periodicum Musei Historiae Naturalis Croatici*, 13, 161–170.
- Farkas, S. & Krčmar, S. (2007). Protokol za praćenje faune jednakonošaca (Isopoda: Oniscidea) na razini vrsta i populacija u pograničnim područjima u Mađarskoj i u Hrvatskoj In Purger, J. J. (Ed.), *Priručnik za istraživanje bioraznolikosti duž rijeke Drave = Manual for the investigation of biodiversity along the Drava River* (pp. 79–92). Pécsi Tudományegyetem.
- Farkas, S. (2010). Új adatok a Bakony szárazföldi ászkarák (Isopoda: Oniscidea) faunájához Porva környékéről. *Folia Musei Historico Naturalis Bakonyiensis*, 27, 39–42.
- Farkas, S. & Strausz, S. (2016). A desedai Községi-erdő gyertyános állományában élő szárazföldi ászkarák-fauna zoocönológiai elemzése. In Belovári, A. (szerk.), *Dunántúli mandulafa II.: Virágzás* (pp. 81–86). Kaposvári Egyetem Pedagógiai Kar.
- Farkas, S. & Vadkerti, E. (2001). Somogy megye Isopoda faunája (Isopoda: Oniscidea) *Natura Somogyiensis*, 1, 83–85. <https://doi.org/10.24394/NatSom.2001.1.83>
- Farkas, S. & Vadkerti, E. (2002). First Record of *Armadillidium nasatum* Budde-Lund, 1885 (Isopoda, Oniscidea: Armadillidae) from Hungary. *Acta Phytopathologica et Entomologica Hungarica*, 37(4), 407–408. <https://doi.org/10.1556/APhyt.37.2002.4.10>
- Farkas, S. & Vadkerti, E. (2003). A Látrányi Puszta Természetvédelmi Terület szárazföldi ászkarák (Isopoda: Oniscidea) faunája. *Natura Somogyiensis*, 5, 77–84.
- Farkas, S. & Vilisics, F. (2006). A Mecsek szárazföldi ászkarák együttese (Isopoda: Oniscidea). *Folia Comloensis*, 15, 25–34.
- Farkas, S. & Vilisics, F. (2008). Results of the field surveys on terrestrial isopods (Isopoda, Oniscidea) in the Drava basin, Croatia. In: Purger, J. J. (Ed.), *Biodiversity studies along the Drava river* (pp. 143–163). University of Pécs.

- Farkas, S., Vilisics, F., Bálint, L., Bóka, B., Juhász, N., Otártics, M., Szabó, E., Szijártó, Z. & Üst, N. (2013). Isopod communities of Black locust (*Robinia pseudoacacia* L.) plantations in Transdanubia (Hungary). *Natura Somogyiensis*, 23, 125–134.
<https://doi.org/10.24394/NatSom.2013.23.125>
- Farkas, S. & Vilisics, F. (2013). Magyarország szárazföldi ászkarák faunájának határozója (Isopoda: Oniscidea). *Natura Somogyiensis*, 23, 89–124.
- Forró, L. & Farkas, S. (1998). Checklist, preliminary distribution maps, and bibliography of woodlice in Hungary (Isopoda: Oniscidea). *Miscellanea Zoologica Hungarica*, 12, 21–44.
- Gallé, L., Györfy, Gy., E., Kocsis, A., Körmöczy, L., Szőnyi, G. & Vajda, Z. (1992). Arthropod communities of ecological islands surrounded by agricultural fields. In Zombori, L. & Peregovits, L. (Eds.), *Proceedings of the Fourth European Congress of Entomology and the XIII. Internationale Symposium für die Entomofaunistik Mitteleuropas* (pp. 286–290). Hungarian Natural History Museum.
- Gregory, S. J., Hornung, E., Korsós, Z., Barber, A. D., Jones, R. E., Kime, R. D., Lewis, H. J. & Read, H. J. (2009). Woodlice (Isopoda: Oniscidea) and the centipede *Scutigera coleoptrata* (Chilopoda) collected from Hungary by the British Myriapod Group in 1994: Notes and observations. *Folia entomologica hungarica*, 70, 43–61.
- Hornung, E. 1991. Isopod distribution in a heterogeneous grassland habitat. In Juchault, P. & Mocquard, J. P. (Eds.), *Third Symposium on the Biology of Terrestrial Isopods* (pp. 73–79). Université de Poitiers.
- Hornung, E. (2011). Evolutionary adaptation of oniscidean isopods to terrestrial life: structure, physiology and behavior. *Terrestrial Arthropod Reviews*, 4(2), 95–130.
<https://doi.org/10.1163/187498311X576262>
- Hornung, E. (2024a). Terrestrial Adaptations of Crustaceans: the challenges of land adaptations and their solutions in terrestrial isopods. In Saleuddin, S., Leys, S. P., Roer, R. D. & Wilkie, I. C. (Eds.), *Frontiers in Invertebrate Physiology: A Collection of Reviews* (pp. 327–387). Apple Academic Press. <https://doi.org/10.1201/9781003405016-8>
- Hornung, E. (2024b). Skála–mintázat–élőhelyválasztás–életmenet: a szárazföldi ászkarák (Isopoda, Oniscidea) ökológiája. *Állattani Közlemények*, 109(1–2), 137–149.
<https://doi.org/10.1201/9781003405016-8>
- Hornung, E., Farkas, S. & Fischer, E. (1998a). Tests on the isopod *Porcellio scaber*. In Lokke, H. & Gestel, C. V. (Eds.), *Handbook of soil invertebrate toxicity tests* (pp. 207–226). Wiley.
- Hornung, E., Fischer, E. & Farkas, S. (1998b). Isopod reproduction as a tool for sublethal-toxicity tests. *Israel Journal of Zoology*, 44(3–4), 445–450.
- Hornung, E., Kásler, A. & Tóth, Z. (2018). The role of urban forest patches in maintaining isopod diversity (Oniscidea). *ZooKeys*, 801, 371–388. <https://doi.org/10.3897/zookeys.801.22829>
- Hornung, E., Szinétár, Cs. & Zsuga, K. (2017). Behurcolt és invazív állatok Magyarországon. *Magyar Tudomány*, 4, 527–540.
- Hornung, E., Vajda, Z., Gallé, L. & Dombos, M. (1992). Spatial dynamics of epigeic animal communities along an environmental gradient In Zombori, L. & Peregovits, L. (Eds.), *Proceedings of the Fourth European Congress of Entomology and the XIII. Internationale Symposium für die Entomofaunistik Mitteleuropas* (pp. 168–173). Hungarian Natural History Museum.
- Hornung, E., Vilisics, F. & Sólmos, P. (2008). Low alpha and high beta diversity in terrestrial isopod assemblages in the Transdanubian region of Hungary. In Zimmer, M., Charfi-Cheikhrouha, F. & Taiti, S. (Eds.), *Proceedings of the International Symposium of Terrestrial Isopod Biology, ISTIB-7* (pp. 1–12). Shaker Verlag.

- Hornung, E., Vilisics, F. & Sólomos, P. (2009). Ászkarák együttesek (Crustacea, Isopoda, Oniscidea) felhasználhatósága élőhelyek minősítésében. *Természetvédelmi Közlemények*, 15, 381–395.
- Hornung, E., Vilisics, F. & Szlávecz, K. (2007). Hazai szárazföldi ászkarákfajok (Isopoda, Oniscidea) tipizálása két nagyváros, Budapest és Baltimore (ÉK Amerika) összehasonlításának példájával. *Természetvédelmi Közlemények*, 13, 47–58.
- Hornung, E., Vilisics, F. & Tartally, A. (2005). Occurrence of *Platyarthrus schoblii* (Isopoda, Oniscidea) and its ant hosts in Hungary. *European Journal of Soil Biology*, 41(3–4), 129–133. <https://doi.org/10.1016/j.ejsobi.2005.11.001>
- Hornung, E. & Warburg, M. R. (1993). Breeding patterns in oniscid isopod, *Porcellio ficulneus* Verh., at high temperature and under different photophases. *Invertebrate Reproduction & Development*, 23(2–3), 151–158. <https://doi.org/10.1080/07924259.1993.9672306>
- Hornung, E. & Warburg, M. R. (1994). Oosorption and oocyte loss in a terrestrial isopod under stressful conditions. *Tissue & Cell*, 26(2), 277–284. [https://doi.org/10.1016/0040-8166\(94\)90102-3](https://doi.org/10.1016/0040-8166(94)90102-3)
- Hyžný, M. & Dávid, A. (2017). A remarkably well-preserved terrestrial isopod (Peracarida: Isopoda: Armadillidiidae) from the upper Oligocene of Hungary, with remarks on the oniscidean taphonomy. *Paleontologica Electronica*, 20.1.5A. <https://doi.org/10.26879/615>
- Juhász, N., Otártics M. Z., Szabó E., Üst N. & Farkas S. (2014). A *Porcellium collicola* (Verhoeff, 1907) (Oniscidea: Trachelipodidae) populáció-dinamikája. *Natura Somogyiensis*, 24, 71–80. <https://doi.org/10.24394/NatSom.2014.24.71>
- Kontschán, J. (2001). Adatok Majk (Észak-Vértes) magasabbrendű rák (Crustacea: Amphipoda et Isopoda) faunájához. *Folia historico-naturalia Musei Matraensis*, 25, 65–68.
- Kontschán, J. (2003). Néhány ritka ászkarák (Crustacea: Isopoda: Oniscidea) újabb előfordulási adatai Magyarországról. *Folia historico-naturalia Musei Matraensis*, 27, 43–48.
- Kontschán, J. (2004). Néhány adat az Északi-középhegység ászkarák faunájához (Crustacea: Isopoda: Oniscidea). *Folia Historico-Naturalia Musei Matraensis*, 28, 91–93.
- Korsós, Z., Hornung, E., Szlávecz, K. & Kontschán, J. (2002). Isopoda and Diplopoda of urban habitats: new data to the fauna of Budapest. *Annales historico-naturales Musei nationalis hungarici*, 94, 193–208.
- Magura, T., Tóthmérész, B., Hornung, E. & Horváth, R. (2008). Urbanisation and ground-dwelling invertebrates. In Wagner, L. N. (Ed.), *Urbanization: 21st century issues and challenges* (pp. 213–225). Nova Science Pub.
- Magura, T., Hornung, E. & Tóthmérész, B. (2008). Abundance patterns of terrestrial isopods along an urbanization gradient. *Community Ecology*, 9(1), 115–120. <https://doi.org/10.1556/ComEc.9.2008.1.13>
- Magura, T., Hornung, E. & Tóthmérész, B. (2009). Changes of ground beetle and isopod assemblages along an urbanisation gradient in Hungary. In Tajovský, K., Schlaghamerský, J. & Pižl, V. (Eds.), *Contributions to Soil Zoology in Central Europe III*. (pp. 97–101). Institute of Soil Biology, Biology Centre, Academy of Sciences of the Czech Republic.
- Magura, T., Tóthmérész, B. & Hornung, E. (2006). Az urbanizáció hatása a talajfelszíni ízeltlábúakra. *Magyar Tudomány*, 6, 705–708.
- Mészárosné Póss, A., Südiné Fehér, A., Tóthné Bogdányi, F. & Tóth, F. (2022). The spread of the soil-borne pathogen *Fusarium solani* in stored potato can be controlled by terrestrial woodlice (Isopoda: Oniscidea). *Agriculture*, 12(1), 45–60. <https://doi.org/10.3390/agriculture12010045>
- Mészárosné Póss, A., Tóthné Bogdányi, F. & Tóth, F. (2022). Consumption of fungi-infected fallen pear leaves by the common woodlouse. *Acta Phytopathologica et Entomologica Hungarica*, 57(1), 79–91.

- Molnár, L., Pollák, E., Hunyadi, Z. & Jónás, I. (2003). Extrinsic Innervation of the Hindgut in the Isopod *Porcellio scaber*: An Anatomical Study. In Sfenthourakis, S. (Ed.), *Oniscidea Rolling into the New Millennium: Proceedings of the 5th International Symposium on the Biology of Terrestrial Isopods*. Leiden, The Netherlands: Brill. https://doi.org/10.1163/9789047412854_024
- Nagy, D. D., Magura, T., Horváth, R., Debnár, Z. & Tóthmérész, B. (2018). Arthropod assemblages and functional responses along an urbanization gradient: A trait-based multi-taxa approach. *Urban Forestry & Urban Greening*, 30, 157–168. <https://doi.org/10.1016/j.ufug.2018.01.002>
- Nagy, L. & Mizser, S. (2015). Az *Armadillidium vulgare* (Latreille, 1804) (Crustacea: Isopoda: Oniscidea) toxikus elemtartalmának vizsgálata urbanizációs grádiens mentén. *Természetvédelmi Közlemények*, 21, 186–193.
- Otártics M. Z., Juhász N., Üst N. & Farkas S. (2014). Egy heterogén erdőállomány avarlakó szárazföldi ászkarák-közösségeinek (Isopoda: Oniscidea) összehasonlítása. *Natura Somogyiensis*, 24, 61–70. <https://doi.org/10.24394/NatSom.2014.24.61>
- Papp, D., Simon, E., Nagy, L., Mizser, S. & Tóthmérész, B. (2019). The effect of urbanization on trace element concentration and symmetry of woodlice (*Armadillidium vulgare* Latreille, 1804). *Biological Trace Element Research*, 189, 251–258. <https://doi.org/10.1007/s12011-018-1454-3>
- Piksa, K. & Farkas, S. (2007). The first records of the cave isopod *Mesoniscus graniger* (Frivaldszky, 1865) (Crustacea, Isopoda, Oniscidea) in Poland [Pierwsze stwierdzenie jaskiniowego równonoga *Mesoniscus graniger* (Crustacea, Isopoda, Oniscidea) w Polsce]. *Fragmenta Faunistica*, 50(2), 87–90. <https://doi.org/10.3161/00159301FF2007.50.2.087>
- Pollák, E., Molnár, L., Hunyadi Z. & Herbert, Z. (2003). Histochemically identified extrinsic and intrinsic neural structures in the hindgut of the isopod, *Porcellio scaber*. In Sfenthourakis S., de Araujo, P. B., Hornung, E., Schmalzfuss, H., Taiti, S. & Szlávecz, K. (Eds.), *The Biology of Terrestrial Isopods*. Proceedings of the 5th International Symposium on the Biology of Terrestrial Isopods Series. *Crustaceana Monographs*, 2, 347–364. https://doi.org/10.1163/9789047412854_025
- Póss, A. M., Zanker, A., Bogdányi, F. T. & Tóth, F. (2018). Preliminary results of a pot experiment with the combined effects of a terrestrial isopod species (*Porcellionides pruinosus*, Brandt, 1833) and organic mulching on tomato. *COLUMELLA–Journal of Agricultural and Environmental Sciences*, 5(2), 21–31. <https://doi.org/10.18380/SZIE.COLUM.2018.5.2.21>
- Purger, J., Farkas, S. & Dányi, L. (2007). Colonisation of post-mining recultivated area by terrestrial isopods (Isopoda: Oniscoidea) and centipedes (Chilopoda) in Hungary. *Applied Ecology and Environmental Research*, 5(1), 87–92. <https://doi.org/10.18380/SZIE.COLUM.2018.5.2.21>
- Schmalzfuss, H. (2018). Research on the biology of terrestrial Isopods: A historical survey. *Acta Zoologica Academiae Scientiarum Hungaricae*, 64(3), 193–215. <https://doi.org/10.17109/AZH.64.3.193.2018>
- Sfenthourakis, S. & Hornung, E. (2018). Isopod distribution and climate change. *ZooKeys*, 801, 25–61. <https://doi.org/10.3897/zookeys.801.23533>
- Sólymos, P., Vilisics, F., Kemencei, Z., Páll-Gergely, B., Farkas, R., Nagy, A., Kisfali M. & Hornung, E. (2009). Globális változás, lokális túlélés: kitettség és nedvességi grádiens hatása avarlakó gerinctelenekre aggteleki töbrök alapján. *Természetvédelmi Közlemények*, 15, 396–411.
- Strausz, S., Üst, N. & Farkas, S. (2016). Adatok Hegymagas és Szigliget környékének szárazföldi ászkarák (Isopoda: Oniscidea) faunájához (Tapolcai-medence) *Folia Musei Historico Naturalis Bakonyiensis*, 33, 87–91.

- Szlavec, K., Csuzdi, C., Hornung, E. & Korsós, Z. (2020). Urban soil fauna. In Douglas, I., Anderson, P. M. L., Goode, D., Houck, M. C. D., Harini Nagendra, M. & Yok, T. P. (Eds.), *The Routledge handbook of urban ecology* (pp. 425–438). Routledge.
<https://doi.org/10.4324/9780429506758-36>
- Szlavec, K., Vilisics, F., Tóth, Z. & Hornung, E. (2018). Terrestrial isopods in urban environments: an overview. *ZooKeys*, 801, 97–126. <https://doi.org/10.3897/zookeys.801.29580>
- Tartally, A., Hornung, E. & Espadaler, X. (2004). The joint introduction of *Platyarthrus schoblii* (Isopoda: Oniscidea) and *Lasius neglectus* (Hymenoptera: Formicidae) into Hungary. *Myrmecologische Nachrichten*, 6, 61–66.
- Tóth, Z., Dombos, M. & Hornung, E. (2023). Urban soil quality deteriorates even with low heavy metal levels: An arthropod-based multi-indices approach. *Ecological Applications*, 33(4), e2848. <https://doi.org/10.1002/eap.2848>
- Tóth, Z., Hornung, E., Báldi, A. & Kovács-Hostyánszki, A. (2016). Effects of set-aside management on soil macrodecomposers in Hungary. *Applied soil ecology*, 99, 89–97. <https://doi.org/10.1016/j.apsoil.2015.11.003>
- Vadkerti, E. & Farkas, S. (2002). The terrestrial isopod fauna of the Rinya region IV. Szilonicpuszta. *Natura Somogyiensis*, 3, 27–34. <https://doi.org/10.24394/NatSom.2002.3.27>
- Valkó, O., Deák, B., Magura, T., Török, P., Kelemen, A., Tóth, K., Horváth, R., Nagy, D., Debnár, Z., Zsigrai, G., Kapocsi, I. & Tóthmérész, B. (2016). Supporting biodiversity by prescribed burning in grasslands – A multi-taxa approach. *Science of the Total Environment*, 572, 1377–1384. <https://doi.org/10.1016/j.scitotenv.2016.01.184>
- Vilisics, F. (2007). New and rare species in the isopod fauna of Hungary (Crustacea, Isopoda, Oniscidea): results of field surveys and revisions. *Folia Historico-Naturalia Musei Matraensis*, 31, 115–123.
- Vilisics, F. & Farkas, S. (2004). Összehasonlító faunisztikai vizsgálat a dél-dunántúli Babarcsszőlősi-pikkely ászkafaunáján (Isopoda, Oniscidea). *Állattani Közlemények*, 89(1), 17–25.
- Vilisics, F. & Farkas, S. (2009). *Trichoniscus nivatus* Verhoeff, 1917: A terrestrial isopod species (Crustacea: Oniscidea) new to the Hungarian fauna. *Acta Phytopatologica et Entomologica Hungarica*, 44, 2: 419–422.
- Vilisics, F., Elek, Z. & Lövei, G. L. (2018). Temporal patterns in the activity density and sex ratio of isopods (Oniscidea, Isopoda) along an urbanization gradient in Denmark. *Community Ecology*, 19(1), 84–92. <https://doi.org/10.1556/168.2018.19.1.9>
- Vilisics, F. & Hornung, E. (2009). Urban areas as hot-spots for introduced and shelters for native isopod species. *Urban ecosystems*, 12, 333–345. <https://doi.org/10.1007/s11252-009-0097-8>
- Vilisics, F., Hornung, E., Elek, Z. & Lövei, G. (2007). Szárazföldi ászkarák (Isopoda: Oniscidea) együttesek egyedszám változásai egy dániai urbanizációs grádiens mentén. *Természetvédelmi Közlemények*, 13, 349–360.
- Vilisics, F., Nagy, A., Sólmos, P., Farkas, R., Kemencei, Z., Páll-Gergely, B., Kisfali, M. & Hornung, E. (2008). Data on the terrestrial Isopoda fauna of the Alsó-hegy, Aggtelek National Park, Hungary. *Folia faunistica Slovaca*, 13(4), 19–22.
- Vilisics, F., Sólmos, P. & Hornung, E. (2005). Measuring fluctuating asymmetry of the terrestrial isopod *Trachelipus rathkii* (Crustacea: Isopoda, Oniscidea). *European Journal of Soil Biology*, 41(3–4), 85–90. <https://doi.org/10.1016/j.ejsobi.2005.09.003>
- Vilisics, F., Sólmos, P. & Hornung, E. (2007). A preliminary study on habitat features and associated terrestrial isopod species. In Seniczak, A., Tajovský, K., Schlaghamerský, J. & Pižl, V. (Eds.), *Contributions to Soil Zoology in Central Europe II* (pp. 195–199). Institute of Soil Biology, Biology Centre, Academy of Sciences of the Czech Republic.

- Vona-Túri, D. & Szmátóna-Túri, T. (2012). Adatok a Mátra-hegység ászkarák (Crustacea: Isopoda: Oniscidea) faunájához, különös tekintettel az út menti élőhelyekre. *Természetvédelmi Közlemények*, 18, 537–548.
- Vona-Túri, D. & Szmátóna-Túri, T. (2017). The short- and long-term effects of changes of vegetation structure on isopod (Oniscidea) diversity and composition in Mátra Mountains. *Acta Universitatis Sapientiae Agriculture and Environment*, 9, 127–139. <https://doi.org/10.1515/ausae-2017-0012>
- Vona-Túri, D., Szmátóna-Túri, T., Gál, B., Weipert, A. & Kiss, B. (2018). Invasive occurrence and abundance changes of *Armadillidium vulgare* (Latreille, 1804) in Hungarian roadside verges. *Periodicum biologorum*, 120(2–3), 91–103. <https://doi.org/10.18054/pb.v120i2-3.5632>
- Vona-Túri, D., Szmátóna-Túri, T., Kádár, F., Kiss, B., Weiperth, A. & Gál, B. (2016). Ground-dwelling arthropod (Araneae, Coleoptera: Carabidae, Isopoda: Oniscidea) assemblages on Hungarian main road verges. *Agriculture and Environment*, 8, 96–111. <https://doi.org/10.1515/ausae-2016-0009>
- Vona-Túri, D., Szmátóna-Túri, T. & Kiss, B. (2013). Szárazföldi ászkarák együttesek (Crustacea: Isopoda: Oniscidea) a magyarországi autópályák szegélyzónájában. *Természetvédelmi Közlemények*, 19, 106–116.
- Vona-Túri, D., Szmátóna-Túri, T. & Kiss, B. (2015). Autópályák szárazföldi ászkarák-együtteseinek (Crustacea: Isopoda: Oniscidea) ökológiai és diverzitás vizsgálata. *Természetvédelmi Közlemények*, 21, 395–406.
- Vona-Túri, D., Szmátóna-Túri, T. & Kiss, B. (2017). Effects of roads and adjacent areas on diversity of terrestrial isopods of Hungarian highway verges. *Biologia*, 72(12), 1486–1493. <https://doi.org/10.1515/biolog-2017-0160>
- Vona-Túri, D., Szmátóna-Túri, T., Weiperth, A. & Kiss, B. (2019). Diversity and abundance of isopods (Isopoda: Oniscidea) on Hungarian Highway Verges. *Acta Zoologica Bulgarica*, 71(3), 385–398.

Köszönetnyilvánítás. A szerző köszönettel tartozik a kézirat bírálóinak (FARKAS SÁNDOR, TÓTH BALÁZS) gondos, odafigyelő javításaiért, különösen FARKAS SÁNDORNak az irodalmi tételek kiegészítéséért.

Hivatkozott irodalom

- Gongalsky, K. B., De Smedt, P., Kuznetsova, D. M., Segers, S., Gardini, P., Hornung, E., Korobushkin, D. I., Orihuela-Rivero, R., Robla, J., Szlavecz, K., de Araujo, P. B., Barantal, S., Berg, M. P., Bichuette, M. E., Binder, S., Boeraeve, P., Burton, V. J., Byzov, P. S., Campos-Filho, I. S., ...Taiti, S. (2025). OniscidBase: A call for contributions to a global database to boost terrestrial isopod research. *Soil Organisms*, 97(3), 247–269. <https://doi.org/10.25674/466>
- Schmalfuss, H. & Wolf-Schenninger, K. (2002): A bibliography of terrestrial isopods (Crustacea, Isopoda, Oniscidea). *Stuttgarter Beiträge zur Naturkunde, Serie A*, 639, 1–120.

Oniscidea bibliography 1998–2025

ERZSÉBET HORNUNG

University of Veterinary Medicine Budapest, Department of Zoology, H-1078 Budapest, István u. 2., Hungary
E-mail: elisabeth.hornung@gmail.com

ÁLLATTANI KÖZLEMÉNYEK (2025) 110(1–2): 105–113.

Abstract. LÁSZLÓ FORRÓ and SÁNDOR FARKAS first published a list of 73 items in their paper “*Checklist, preliminary distribution maps, and bibliography of woodlice in Hungary (Isopoda: Oniscidea)*” in 1998 (in the 12th volume of *Miscellanea Zoologica Hungarica*), which summarised the publications dealing with the research of terrestrial woodlice (Isopoda, Oniscidea) in Hungary. The past 27 years have meant a more intensive research period on the topic, so it seemed worthwhile to collect and publish the articles published since then (94 new items). Thus, these two publications together can be an important source of literature and a starting point for further work.

Keywords: Hungarian literature, woodlice

Accepted: 28.10.2025

Published online: 12.11.2025